

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞININ SORUŞTURULMASI ZORUNLULUĞU

İşverenler tarafından düzenlenen iş kazası ve meslek hastalığı bildirgesi ve eki belgelere göre, bir olayın iş kazası ve meslek hastalığı sayılabilmesi için iş kazası ve meslek hastalığının soruşturulmasından önce işverenlerin bağlı bulunduğu SGK İl Müdürlüğü/Sosyal Güvenlik Merkezinde bulunan **Kısa Vadeli Sigorta Servisi**, kamu idarelerinin görevleri gereği düzenlemiş olduğu belge ve tutanaklardan, sigorta olayı için gerekli bilginin temin edilmesi koşuluyla başka bir soruşturma ve denetime gidilmeden olayın iş kazası sayılıp sayılmayacağına karar verebilir, meslek hastalığında ise ilgili sağlık birimine sevk eder.

İş kazasının kısa vadeli sigorta servisi tarafından tespit edilmesi halinde **“Ünitece/Komisyonca Tespit Edilen İş Kazası Karar Tutanağı”** düzenlenir ve tutanak kısa vadeli sigorta servisi memuru, servis şefi, varsa sosyal güvenlik merkez müdür yardımcısı yoksa sosyal güvenlik merkez müdürü tarafından imzalanır. Tutanakta ayrıca **Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliği** hükümlerine dayanarak söz konusu Yönetmelik eki “B cetveline” göre meslek grup numarası yer alır, meslek grup numarasının bu şekilde belirlenemediği durumlarda Sosyal Güvenlik Denetmenleri marifetiyle tespit edilmesi yoluna gidilir.

Anılan servisin olayın iş kazası olduğu yönünde karar alma yetkisi olduğu gibi, olayın iş kazası olmadığı yönünde karar alma yetkisi de bulunmaktadır. Servis tarafından olay hakkında alınan **“iş kazası değildir”** kararına sigortalının itiraz etmesi halinde söz konusu vaka bir kez de **“İş Kazası Tespit Komisyonca”** incelenir.

İş kazası vakalarının, kısa vadeli sigorta servislerince veya iş kazası tespit komisyonunca iş kazası olup olmadığına karar verilememesi durumunda ise konu, incelenmek üzere ölümle sonuçlanan iş kazaları Sosyal Güvenlik Kurumu Sosyal Güvenlik Müfettişlerine, ölümle sonuçlanmayan iş kazaları Sosyal Güvenlik Denetmenlerine havale edilir ve soruşturulur.

İş kazası ve meslek hastalığı soruşturmaları aşağıdaki dört husus hakkında karar verilebilmesi için yapılır:

- Sigortalılık durumu.
- İş kazası ve meslek hastalığı bildirgesinde bildirilen olayın iş kazası sayılıp sayılmayacağı, işyerinde sigortalının çalıştığı birimin meslek hastalığına sebep olup olmayacağı.
- İşveren sorumluluğunun tespitinde kaçınılmazlık ilkesinin uygulanıp uygulanmayacağı.

- Olayın meydana gelmesinde sigortalının kasti, ağır kusuru, işverenin kasti veya sigortalıların sağlığını koruma ve iş güvenliği mevzuatına aykırı bir hareketi ile üçüncü şahısların kusurlu hâllerinin olup olmadığı.

İş kazası ve meslek hastalığı sigortasından sağlanacak yardımlarda gecikme yaşanmaması için ölümlle sonuçlanan vakalarda, Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan bildirimlerden kaza geçirenin sigortalılığı konusunda tereddüt bulunmaması, kolluk kuvvetlerinin olayla ilgili düzenlemiş oldukları olay yeri tespit tutanağı, ifade tutanakları ve diğer belgelere, Cumhuriyet Savcılığı tespit ve ifade tutanaklarına ya da sağlık hizmet sunucusundan elde edilen bilgi ve belgelere yahut işverenin kaza ile ilgili bildirimlerine göre, kısa vadeli sigorta servisi veya **iş kazası tespit komisyonu** tarafından inceleme yapılır. Bu şekilde tespiti yapılan vakalar, hak sahiplerine gelir bağlanması amacıyla sigortalı emeklilik işlemleri servislerine intikal ettirilir, aynı zamanda bir sureti de işveren, sigortalı ve üçüncü kişilerin sorumluluğunun tespit edilmesi amacıyla soruşturulmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığına intikal ettirilerek Sosyal Güvenlik Müfettişine havale edilir. Dosyanın sigortalı emeklilik servisine gönderilmesi için teftiş raporunun sonuçlanması beklenmez.

Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilen hususların gerçeğe uymadığı ve olayın iş kazası olmadığını anlaşılması hâlinde, Sosyal Güvenlik Kurumunca bu olay için yersiz olarak yapılmış ödemeler, gerçeğe aykırı bildirimde bulunanlardan ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.

Saygılarımızla
Vizyon Grubu